

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MERCREDI 16 MARS 2022

Après-midi

COMMISSIE VOOR JUSTITIE

van

WOENSDAG 16 MAART 2022

Namiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14:15 uur en voorgezeten door mevrouw Kristien Van Vaerenbergh.

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 15 et présidée par Mme Kristien Van Vaerenbergh.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

01 Question de Khalil Aouasti à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le paiement des droits de mise au rôle" (55025936C)

01 Vraag van Khalil Aouasti aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De betaling van de rolrechten" (55025936C)

01.01 **Khalil Aouasti** (PS): Madame la présidente, avant toute chose, je tiens à m'excuser auprès de M. le ministre. Cette question avait été inscrite à l'ordre du jour voici trois ou quatre semaines. À l'époque, j'avais eu une erreur d'agenda. La commission avait été fixée exceptionnellement à 12 h 30 et je suis venu à 14 h 00. J'ai donc fait travailler ses équipes et je l'ai fait se déplacer pour rien. Je lui présente toutes mes excuses. Il faut pouvoir reconnaître quand on s'est trompé.

Pour le reste, monsieur le ministre, ma question concerne les droits de rôle et une modification de l'article 1057 du Code judiciaire qui est intervenue en 2018. Il apparaît que dans la pratique, surtout depuis le début de cette année, toute une série de difficultés se posent, notamment pour la fixation des affaires.

En effet, pour être fixées, les affaires doivent faire l'objet d'un paiement de droits d'enregistrement et l'avis de paiement de droits d'enregistrement ne peut pas être pris d'initiative mais doit émaner du SPF Finances. Or, au vu du retard dans le traitement des dossiers dont fait preuve le SPF Finances, de très nombreuses semaines s'écoulent avant que cet avis soit effectif, que les droits d'enregistrement soient payés et donc que l'affaire puisse simplement être fixée à l'agenda.

Monsieur le ministre, êtes-vous au courant de cette situation? En avez-vous discuté avec votre collègue des Finances afin d'y remédier? Que comptez-vous mettre en œuvre afin de rendre ce processus moins lourd et plus efficace? Une automaticité du paiement ne serait-elle pas plus optimale, voire un retour au système antérieur qui prévoit un paiement des droits de greffe au moment du dépôt de la requête?

01.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Madame la présidente, cher collègue, il est question ici d'une modification de l'article 1057 du Code judiciaire qui a été votée sous la précédente législature et qui est entrée en vigueur depuis le 1er février 2019. La décision d'imputer les droits de mise au rôle à la fin de la procédure a été prise par le biais d'une loi d'octobre 2018. En effet, auparavant, ces droits de rôle étaient payés en début de procédure. En supprimant ce seuil, l'objectif était de rendre la justice plus accessible à toutes et tous. Mais effectivement, un certain nombre de problèmes liés à cette modification de la loi nous ont déjà été signalés.

Les greffiers nous ont récemment fait remarquer que selon eux, il y avait un taux plus faible de recouvrement de droits de rôle depuis l'entrée en vigueur de ce nouvel article. En revanche, on ne nous a pas encore signalé d'éventuels retards pour la fixation d'une audience dans certains dossiers particuliers.

Mes services se réunissent régulièrement avec les Finances pour examiner dans quelle mesure nous pourrions améliorer la perception des amendes et des droits de ce type. Dire qu'il y avait dans ce domaine encore une marge de progression est un euphémisme. Comme vous le savez, j'attache beaucoup d'importance à ce que les procédures au sein de la Justice et l'administration puissent se dérouler de la manière la plus efficace possible.

Je peux vous dire, cher collègue, que le problème informatique qui était apparu a été entre-temps résolu. Plus fondamentalement, une autre option serait, comme vous le suggérez, de revenir à la situation antérieure, à savoir percevoir les droits de mise au rôle avant le début de la procédure. Ce n'est pas dans mes habitudes de revenir sur une législation adoptée sous la précédente législature mais je suis prêt à examiner cette question si la commission de la Justice devait en faire la demande.

01.03 Khalil Aouasti (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

En ce qui concerne les retards, ce sont des confrères avocats et le bâtonnier de l'Ordre du Barreau de Bruxelles qui m'en ont averti lors de discussions informelles. Parfois plusieurs semaines après l'introduction de la requête d'appel, l'avis du SPF Finances ne leur était toujours pas parvenu parce que les tribunaux et les cours d'appel en particulier ne peuvent accéder à la vérification du paiement des droits d'enregistrement que depuis le début de cette année 2022. Avant le problème n'existait pas pour une raison de difficulté d'accès et d'impossibilité pour le tribunal de vérifier; des audiences d'introduction étaient donc fixées. Depuis que l'accès est autorisé, la vérification préalable doit être faite. Elle se fait donc puisque c'est techniquement possible et que l'outil informatique le permet. S'ils constatent que les droits ne sont pas payés, ils ne peuvent pas fixer d'audience d'introduction. Je ne sais pas si cela concerne beaucoup de cas ou une majorité de cas mais, ce qui est certain, c'est que des retards de plusieurs semaines se font jour dans certains cas.

J'entends que vous avez des réunions. C'est très bien que vous soyez ouvert à toutes les solutions dans un souci d'efficacité.

Je tenais à signaler le problème ici et à y apporter une solution au bénéfice de tous. Je vous remercie pour le suivi que vous réserverez à ce dossier.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van Ben Segers aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Voogden voor Oekraïense NBMV's" (55026028C)

02 Question de Ben Segers à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Des tuteurs pour les MENA ukrainiens" (55026028C)

02.01 Ben Segers (Vooruit): Mijnheer de minister, iedereen maakt zich bijzonder grote zorgen over de veiligheid en het welzijn van de bijna 100.000 Oekraïense kinderen die in instellingen en internaten wonen, van wie de helft met een handicap. Daarnaast zijn er natuurlijk nog vele Oekraïense kinderen die mogelijk van familie gescheiden raken tijdens de vlucht, onder tal van omstandigheden. De verhalen aan de Europese grenzen zijn ondertussen helaas legio. Minister Kitir vertelde bijvoorbeeld over een bestelwagen met zes minderjarigen in die de grens overschreed, maar die gelukkig nog gestopt kon worden.

Wij moeten dus voorbereid zijn op de komst van Oekraïense niet-begeleide minderjarigen en oog hebben voor de daarmee gepaard gaande eventuele uitbuiting. Hebt u al zicht op de situatie? Hoeveel Oekraïense niet-begeleide minderjarigen werden er de voorbije weken in België geregistreerd? Hoeveel van hen werden begeleid door een familielid dat geen ouder is? Hoeveel wezen werden er geregistreerd?

Wat gebeurde er met hen? Waar werden zij geplaatst? Hoe vaak kregen zij een voogd?

Doet het feit dat ook aan Oekraïense minderjarigen het statuut van tijdelijke bescherming wordt geboden, problemen rijzen voor de aanstelling van een voogd? Sluit dat statuut de aanstelling van een voogd uit? Is er eventueel een aanpassing van de wettelijke grondslag nodig en, zo ja, bent u bezig met de voorbereiding daarvan?

Bij vele burgers is er een grote solidariteit, wat bijzonder goed is. Dat zien wij bij de burgers die zich

aanmelden voor de campagne 'PlekVrij'. Kan dezelfde golf van solidariteit ook worden aangewend voor een campagne gericht op het vinden van voogden voor Oekraïense niet-begeleide minderjarige vreemdelingen of meer voogden in het algemeen? Zult u meesurfen op het enthousiasme dat er hierover is? Dat lijkt geen luxe te zijn, gezien het meer algemene tekort aan voogden.

Zult u een specifieke oproep doen tot de Oekraïense diaspora in België? Ook daar zal wellicht een grote solidariteit aan de dag worden gelegd en bovendien worden drempels voor de Oekraïense niet-begeleide minderjarigen zo mogelijk weggenomen.

Is er een verkort screeningstraject en opleidingstraject mogelijk, waarbij de betrokken voogden dan bijvoorbeeld door een iets meer ervaren voogd worden bijgestaan om zo aan de binnenkort wellicht urgente noden te kunnen voldoen?

Ten slotte, het is onduidelijk of er voldoende pleegzorgplekken zullen zijn, zeker gezien de wellicht enorme noden op korte termijn. Stel dat dat inderdaad een probleem wordt en dat ook gastgezinnen via de campagne 'PlekVrij', indien zij aan de nodige voorwaarden voldoen, in aanmerking komen voor de opvang van een NBMV, zult u dan alvast voor die niet-begeleide minderjarigen systematisch een voogd laten aanstellen? Een onafhankelijk toezicht lijkt daar dan immers des te noodzakelijker.

02.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Wat uw eerste vraag betreft, de Dienst Voogdij kreeg tot en met 14 maart 2022 in totaal 63 signalementen van niet-begeleide minderjarigen uit Oekraïne. Zij werden allemaal begeleid en opgevangen bij een familielid. De Dienst Voogdij zal alsnog zo snel mogelijk een voogd toewijzen. Er werden nog geen wezen bij de Dienst Voogdij gesignaleerd.

Wat uw tweede vraag betreft, in 8 dossiers stelde de Dienst Voogdij een voogd aan. De Dienst Voogdij zal prioritair een voogd aanstellen in geval van bijzonder kwetsbare situaties, zoals tienermoeders, ernstige medische problemen en een erg jonge leeftijd.

Wat uw derde vraag betreft, de Dienst Voogdij volgt de geest van de voogdijwet, met name om in een wettelijke vertegenwoordiging te voorzien voor minderjarige vluchtelingen die in België zijn zonder iemand die de voogdij of het ouderlijke gezag uitoefent. Dat ligt in lijn met de definitie van de niet-begeleide minderjarigen in het EU-acquis betreffende asiel en migratie, waarbij een beschermingsstatuut de aanstelling van een voogd niet belet. Ook in resettlementdossiers waarbij men een verblijfstatus krijgt op het moment van aankomst in België, werden er in het verleden voogden aangesteld. Een aanpassing van de wet is dus niet noodzakelijk.

Wat uw vierde, vijfde en zesde vraag betreft, er is inderdaad een tekort aan voogden voor niet-begeleide minderjarigen. De Dienst Voogdij heeft eind 2021 een wervingscampagne gevoerd waarbij in totaal 98 nieuwe vrijwillige en zelfstandige voogden werden geselecteerd. De 60 nieuwe Franstalige voogden volgen momenteel de basisopleiding en kunnen daarna voogdijen opnemen. De nieuwe Nederlandstalige voogden zijn reeds gestart.

Om die redenen doet de Dienst Voogdij voorlopig geen specifieke actie bij de Oekraïense diaspora om voogden te werven. Een verkort screenings- en opleidingstraject is momenteel niet aan de orde, maar we bekijken op korte termijn wel de mogelijkheden om de capaciteit bij de huidige voogden en eventuele ex-voogden te verhogen.

Wat uw zevende vraag betreft, ik vernam van het kabinet van de collega-staatssecretaris dat zijn diensten in contact zijn met de bevoegde agentschappen op deelstatelijk niveau. De Dienst Voogdij zal alleszins aan alle niet-begeleide minderjarigen een voogd toewijzen. Natuurlijk ben ik het er met u over eens dat een onafhankelijk toezicht noodzakelijk is.

02.03 **Ben Segers** (Vooruit): Mijnheer de minister, bedankt dat u aandacht hebt voor de problematiek. Mag ik er wel op aandringen dat u voldoende voorzienigheid aan de dag legt?

Ik ben uiteraard blij dat u eind 2021 een campagne hebt opgestart. Ik kan niet inschatten hoeveel voogden er binnenkort nodig zullen zijn. Ik weet niet of iemand daartoe in staat is. Eerlijk gezegd lijkt het me dat het geen kwaad kan om toch een gerichte campagne te houden, ook al is dat uitsluitend bij de Oekraïense diaspora. Het is beter om daar nu aan te beginnen in plaats van te wachten tot het te laat is. Daarom zou ik toch willen vragen om die suggestie zeker nog in overweging te nemen.

Dank u wel en veel succes.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van Eva Platteau aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De actiegroep die een 'exclusief blanke samenleving' promoot" (55025886C)

03 Question de Eva Platteau à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le groupe d'action promouvant "une société exclusivement blanche"" (55025886C)

03.01 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mijn vraag gaat over een actiegroep of een beweging die vanuit de Verenigde Staten naar hier is overgewaaid.

Het betreft een beweging die *white lives matter* promoot, waarmee ze een quasi honderd procent blanke samenleving nastreven. Om hun boodschap kenbaar te maken hebben ze ook stickers in het openbaar geplakt. In verschillende Vlaamse steden werden die *white lives matter*-stickers in het straatbeeld opgemerkt. Op die stickers staat een afbeelding van een Arische man en vrouw, die ook te zien was in nazipropaganda in de jaren '30. Een QR-code op die stickers verwijst naar een Telegramgroep van de Vlaamse afdeling, die 130 leden zou tellen, waaronder ook Carrera Neefs, gemeenteraadslid in Wuustwezel. In die groep worden er actief racistische boodschappen gedeeld en worden er acties georganiseerd.

De doelstelling van deze actiegroep is uiteraard verwerpelijk, maar ze kan mogelijkerwijze ook strafbaar zijn. De geschiedenis heeft ons geleerd dat pogingen om een mono-etnische staat op te richten, leiden tot genocidaal geweld. De verachtelijke stickers in het straatbeeld voelen voor veel mensen buitengewoon bedreigend aan.

Ik heb daarom de volgende vragen voor u, mijnheer de minister.

Bent u op de hoogte van het bestaan van die Vlaamse afdeling van de *white lives matter*-actiegroep? Lopen er op dit moment rechtszaken tegen deze actiegroep? Op welke manier kan er worden opgetreden tegen actiegroepen die pleiten voor een exclusief witte samenleving?

03.02 Minister Vincent Van Quickenborne: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Platteau, dergelijke actiegroepen zijn inderdaad niet geheel nieuw. Ze worden ook gevolgd door onze inlichtingen-, veiligheids- en politiediensten.

De aantrekkingskracht van dergelijke groeperingen op jongeren is de afgelopen jaren wel degelijk gegroeid, ook door de coronacrisis, hoewel het fenomeen zich op dit ogenblik afspeelt in de marge en in hoofdzaak virtueel. Het betreft voornamelijk een fenomeen van jonge mannen, waarvan een aantal bovendien minderjarig is. We zien recent wel dat ze ook actief worden in de fysieke publieke ruimte, onder meer door het aanplakken van stickers, een tactiek die ook gebruikt wordt door linkse extremisten, antivaxers en andere activisten.

Onze diensten zijn op de hoogte van het bestaan van een afdeling van die actiegroep in Vlaanderen, maar op dit ogenblik gaat het nog niet echt om een gestructureerde organisatie. Uiteraard volgt de Veiligheid van de Staat de ontwikkelingen binnen deze actiegroep goed op.

Wat uw vraag over de lopende rechtszaken betreft, als u daarmee bedoelt of er procedures van burgerlijke of strafrechtelijke aard zouden zijn, dan is het antwoord op dit ogenblik negatief. Ik kan u wel meedelen dat de actiegroep al het onderwerp heeft uitgemaakt van informatie-uitwisseling tussen de partners van de Strategie Extremisme en Terrorisme, het vroegere Plan R, en dat de verschillende veiligheidspartners zich, zoals reeds gezegd, bewust zijn van het fenomeen.

Wat uw derde vraag betreft, onze inlichtingen- en veiligheidsdiensten bekijken zulke fenomenen in eerste instantie elk vanuit de eigen bevoegdheid: de Veiligheid van de Staat vanuit de dreiging voor de veiligheid van ons land en de politiediensten vanuit de bestuurlijke dreigingen. Daarnaast wisselen de diensten uiteraard ook informatie uit, zoals ik gezegd heb, binnen Strategie TER, de opvolger van Plan R. Wanneer strafbare feiten worden vastgesteld, zullen de gerechtelijke autoriteiten natuurlijk worden geïnformeerd, zodat zij eventueel gerechtelijke actie kunnen ondernemen. Los daarvan wordt ook gekeken of de leden van

de actiegroep voldoen om opgenomen te worden in de fameuze GGB, dus de Gemeenschappelijke Gegevensbank, hetzij als haatpropagandist, hetzij als potentieel gewelddadig extremist. Als dat zo is, leidt dat natuurlijk tot een gestructureerde opvolging van die personen door de verschillende veiligheidspartners en kunnen desgevallend ook maatregelen worden genomen.

Daarnaast wil ik erop wijzen dat de Belgische wetgeving het mogelijk maakt om daden van discriminatie, racisme en haatmisdriven te vervolgen op basis van de verschillende artikelen in het Strafwetboek en een ganse reeks wetten.

Met betrekking tot personen die pleiten voor een exclusief witte samenleving kunnen – ik zeg wel 'kunnen' – onder meer de volgende wettelijke bepalingen van toepassing zijn.

Ten eerste, de antidiscriminatiewet uit 2007.

Ten tweede, de wet uit 1981, de fameuze antiracismewet.

Ten derde kan het openbaar ministerie krachtens artikel 35 van het Strafwetboek de ontbinding van rechts-personen vorderen die met voorbedachten rade in het leven zijn geroepen om strafbare feiten te plegen.

Ten vierde, artikel 405quater van het Strafwetboek gaat over straffen met als drijfveer misdaden of wanbedrijven die bestaan uit haat tegen of het misprijzen van of de vijandigheid tegen een persoon wegens diens ras, huidskleur, afkomst, afstamming of nationaliteit.

Met andere woorden, ons arsenaal aan wetgeving is voldoende om op te treden indien er strafrechtelijke inbreuken zouden zijn.

In een democratie is en blijft de vrije meningsuiting een cruciaal uitgangspunt. Er moet dus veel kunnen worden gezegd, ook als we het daar niet mee eens zijn. De grenzen van die vrije meningsuiting staan echter opgesomd in onze nationale wetgeving.

Los van de strafrechtelijke context en eventuele vervolging, deel ik wel de bezorgdheid over dergelijke groeperingen. Of ze nu rechts-extremistisch, links-extremistisch of jihadistisch zijn, telkens zien we dezelfde werkwijze terugkeren: polariseren, denken in termen van 'wij versus zij' waarbij gretig gebruikgemaakt wordt van complottheorieën om de groep 'zij' – wie dat ook mogen zijn – uit te sluiten en op een gegeven ogenblik ook te ontmenselijken. De geschiedenis, ook de recente, heeft ons voldoende getoond waartoe dat kan leiden. Waakzaamheid is dus geboden en we kunnen dit niet weglachen als zijnde onschuldig of clownesk gedrag.

03.03 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Het is duidelijk dat ook u zich hierover zorgen maakt, mijnheer de minister.

Als u zegt dat de aantrekkingskracht van dergelijke groeperingen toeneemt, ook bij jongeren, is dat een goede reden om er waakzaam voor te blijven. Ik heb u evenwel horen zeggen dat dit zeker wordt opgevolgd in het kader van Plan R en andere initiatieven.

Het staat iedereen inderdaad vrij om zijn mening kenbaar te maken, zolang de boodschap niet strafbaar is en niet strijdig is met onze wetten. Personen die pleiten voor een exclusief witte samenleving overtreden de antidiscriminatie- en antiracismewet. Ik denk dan ook dat het belangrijk is om waakzaam te blijven dat die boodschap het samenleven in onze diverse maatschappij niet in het gedrang brengt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van Katleen Bury aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De Pano-reportage over de verkrachtingsdrugs" (55025950C)

04 Question de Katleen Bury à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le reportage de Pano sur les drogues du viol" (55025950C)

04.01 Katleen Bury (VB): Mijnheer de minister, ik heb deze vraag vorige week ook aan minister Verlinden

gesteld.

Uit de reportage van *Pano* over de verkrachtingsdrugs bleek een grote discrepantie tussen slachtoffers die terechtkomen in een zorgcentrum, wat zeer goed werkt, en slachtoffers die in een ziekenhuis terechtkomen. Bij de eerste groep gebeurt er onmiddellijk een staalafname en het slachtoffer krijgt nog zes maanden de kans om een klacht in te dienen.

De tweede groep moet echter eerst een klacht bij de politie indienen alvorens een staalafname kan gebeuren. In de reportage moest het slachtoffer om 2 uur 's nachts naar de politie fietsen om klacht in te dienen om dan terug naar het ziekenhuis te gaan waarna de staafafname kon gebeuren.

We weten dat de zorgcentra zullen worden uitgebreid, maar in de praktijk zullen er nog altijd slachtoffers in een ziekenhuis terechtkomen dat niet met een zorgcentrum verbonden is. Ik vroeg aan minister Verlinden of het niet mogelijk was om de politie naar het ziekenhuis te laten gaan, om de klacht daar te laten acteren en aan slachtofferbejegening te doen. Ik vroeg ook waarom er een verschil was in de procedure tussen de staalafname in een zorgcentrum en die in een ziekenhuis.

Over beide zaken was minister Verlinden zeer enthousiast, maar zij zei dat men daarvoor een instructie van het openbaar ministerie moet krijgen. Mijnheer de minister, daarom stel ik de vraag deze week aan u. Hoe staat u daartegenover?

De minister vond de seksismepatrouilles die al in verschillende steden bestaan ook een interessante piste. Een agente gaat daarbij in burger gekleed. Als zij lastig wordt gevallen, kunnen de daders worden gevat. Kan zoiets ook niet in het nachtleven, waarbij een drankje als lokmiddel gebruikt wordt? Zo kunnen die kwaadaardige mensen uit het nachtleven worden verwijderd.

04.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw Bury, spiking wordt morgen in de plenaire vergadering besproken. Spiking zal aanleiding geven tot een verzwaard misdrijf indien de dader het slachtoffer weerloos maakt via bepaalde stoffen. De strafmaat zal worden verhoogd naar vijftien tot twintig jaar indien het om verkrachting gaat.

Wat u in uw vraag over zorgcentra vermeldt, is precies de reden waarom we zorgcentra hebben opgericht. We stellen vast dat de cijfers van aanmelding door slachtoffers voortdurend stijgen. Twee weken geleden is in Roeselare het zesde zorgcentrum van ons land opgericht. De coördinator van het zorgcentrum verwacht dit jaar nog 200 meldingen van seksueel misbruik, 400 meldingen volgend jaar en 800 meldingen in 2024. Zoals u zei, zijn zorgcentra zeer goed om mensen op te vangen.

Daarnaast is het nog altijd mogelijk en toegelaten dat de politie zich naar een ziekenhuis begeeft. Voor alle duidelijkheid zijn daarvoor geen instructies nodig van het openbaar ministerie. Dit kadert in de bestaande regelgeving betreffende politieke slachtofferbejegening. Ook een slachtoffer dat zich niet naar een zorgcentrum begeeft, moet met de nodige aandacht en respect worden behandeld. Zoals gezegd zijn hier geen instructies van het openbaar ministerie voor nodig, het betreft een basisfunctie van de politie. Ik zal u schriftelijk alle regels met betrekking tot die politieke slachtofferbejegening bezorgen.

Ten derde vroeg u of ik op de hoogte ben van het verschil. Dat heeft natuurlijk te maken met de bijzondere opdracht die aan de zorgcentra is toebedeeld. De pilootprojecten zijn wetenschappelijk onderzocht door een team van onderzoekers van de Universiteit Gent, onder begeleiding van de nationale stuurgroep en het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen. In de stuurgroep zijn verschillende leden van de lokale en federale politie, magistraten en ambtenaren van de FOD Justitie actief. Gezien de zeer positieve evaluatie van deze pilootprojecten heeft de federale regering de oprichting goedgekeurd van in totaal tien nieuwe zorgcentra tegen 2024. Het doel is dat elk slachtoffer in ons land binnen het uur een zorgcentrum kan vinden.

De oprichting van de zorgcentra die geïntegreerd zijn in een ziekenhuis vergt enige tijd, waardoor we in 2022 en 2023 nog met twee snelheden zullen moeten werken. In het Nationaal Actieplan Gendergerelateerd Geweld is ook het engagement aangegaan te werken aan de juridische verankering van de zorgcentra. Als gevolg hiervan zal de werking van de zorgcentra doorheen heel België de regel worden en zal er slechts in uitzonderlijke gevallen gebruik worden gemaakt van de staalafnames en de procedures zoals bepaald in de omzendbrief COL 04/2017 inzake de set seksuele agressie.

Ik vind uw laatste vraag opmerkelijk en interessant, maar beseft u wel dat u door het stellen van deze vraag eigenlijk de bestaande seksismewet steunt? De seksismewet is aangenomen in 2014 en deze werd toen ook stevig bekritiseerd door bepaalde partijen, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering. Als iemand met een blanke huidskleur wordt veroordeeld op basis van de seksismewet, is dit zeggegd een schending van de vrijheid van meningsuiting. Hier zegt u echter zelf dat het goed is dat er patrouilles zijn die optreden tegen seksisme, zoals bijvoorbeeld hier in Brussel. U hebt gelijk, maar dan is het misschien tijd dat u uw partij aanspoort de seksismewet te onderschrijven. Het snijdt echter geen hout dat u achter de seksismewet staat wanneer deze wordt aangewend om op te treden tegen migranten in Brussel, maar dat u tegen deze wet bent wanneer deze wordt gebruikt tegen blanke mensen. Dat zijn de twee maten en gewichten die men in dit Parlement helaas vaak hanteert.

Desalniettemin steun ik uw actie en uw vraag. Ik denk dat dit inderdaad goede praktijken zijn, waar we harder willen aan werken. We hebben trouwens in het kader van het Nationaal actieplan ter bestrijding van gendergerelateerd geweld en in het kader van de werkzaamheden van de Interministeriële Conferentie Vrouwenrechten, het engagement opgenomen om een bewustmakingsbericht te sturen naar alle politiezones en parketten om initiatieven te nemen. Dat soort intimidaties op straat is immers een fundamenteel probleem in ons land. Het spijt me, maar dat behoort niet tot de vrijheid van meningsuiting.

Het delen en verspreiden van goede praktijken naar de politiezones is inderdaad een goed initiatief, dat kan bijdragen tot een betere bestrijding van dat soort fenomenen. Over uw vraag of dit ook toepasbaar is in het uitgaansleven – ik heb vernomen dat men in Brussel en Gent zeer specifieke initiatieven heeft genomen – wil ik zeggen dat de invulling van dat soort opdrachten moet gebeuren in functie van een analyse van de omgeving en de specifieke behoeftes. Zo kan het gaan om bijzonder toezicht, zoals seksismepatrouilles, algemeen toezicht of reactief optreden. Het is hierbij vooral belangrijk dat de politieteams goed op de hoogte zijn van het wettelijk kader inzake straatintimidatie en seksisme, om op gepaste wijze te kunnen reageren.

04.03 Katleen Bury (VB): Mijnheer de minister, wat spiking betreft, in het programma zei men dat die producten gemakkelijk te maken zijn door antivries te gebruiken, enkele druppeltjes volstaan. Dergelijke producten zullen dus meer en meer gebruikt worden.

Wat de bejegening van de politie betreft, word ik hier enigszins van het kastje naar de muur gestuurd. Minister Verlinden zei dat zij daarvoor instructies nodig hebben en u zegt dat zij zich ook nu al naar het ziekenhuis mogen begeven. In de praktijk zien wij in bepaalde ziekenhuizen echter steeds dat er daarover geen communicatie is. Ook van u komt er geen communicatie. Er kan immers ook voor bewustmaking van politie of parket worden gezorgd. Minister Verlinden doet dat ook niet. Die slachtoffers mogen dan met hun fiets naar het politiebureau rijden. U zegt dat het niet waar is, dat de politie naar het ziekenhuis mag komen en dat u daarvoor niets hoeft te doen.

Met betrekking tot die staalafname en de COL 04/2017 waarnaar u verwees, zegt u dat dit enkel in uitzonderlijke gevallen gebeurt. Ik begrijp dus goed dat u zegt dat het alleen in een zorgcentrum kan, vermits dat hun specifieke functie is, maar dat u dat niet wijzigt voor de ziekenhuizen. Er moet daar eerst een klacht zijn en dan een staalafname.

Ik denk zelfs verder dan de ziekenhuizen. Als men zoiets meemaakt en 's ochtends wakker wordt, met de huisarts om de hoek, moet dat ook onmiddellijk kunnen gebeuren. Hij mag dan niet moeten zeggen dat men eerst naar de politie moet gaan, omdat men jammer genoeg niet in een zorgcentrum is en het dus niet kan omgedraaid worden. Dat moet toch bekeken worden, zodat dit overal kan.

Vanaf dag 1 ben ik een grote voorstander van die seksismepatrouilles. Dat weet u. U zegt dat dit een interessante piste is, in combinatie met de analysepersonen. Mevrouw Schlitz zei dat er een groot probleem is in de uitgaansbuurt in Louvain-la-Neuve. Daar moet echt eens naar gekeken worden, niet op straat, maar in de cafés na middernacht, om te kijken wie daar wat in iemands drankje doet. Ik zal het opvolgen, om te bekijken of u verdere stappen zet.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitster**: Vraag nr. 55025963C van de heer Boukili wordt uitgesteld.

05 Vraag van Peter De Roover aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Het

enkel toestaan door Meta van haatspraak tegen bepaalde groepen" (55026044C)

05 Question de Peter De Roover à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La décision de Meta de tolérer les discours haineux envers certains groupes" (55026044C)

05.01 **Peter De Roover** (N-VA): Mijnheer de minister, u bent daarnet hoopvol begonnen: wij willen geen twee maten en twee gewichten. Dat is een uitstekend uitgangspunt.

In de marge van het conflict in Oekraïne hebben Facebook en Instagram hun beleid plots gewijzigd. Zij hebben meegedeeld dat zij boodschappen waarin wordt opgeroepen tot iemands dood, dat is een oproep tot geweld die normaliter verboden is, nu toelaten als het over Poetin of Loekasjenko gaat. Dit werd bevestigd door het moederbedrijf Meta.

In een verklaring gaf het Amerikaanse bedrijf ook aan dat naast Russische soldaten ook alle Russen mogen worden aangevallen, tot en met het bedreigen met de dood, zolang dat gebeurt in de context van de Russische invasie. Dat is een opvallende koerswijziging.

Mijnheer de minister, hebt u kennisgenomen van de beslissing van Meta om het normale beleid te wijzigen? Hoe staat u tegenover die tijdelijke aanpassing van de regels?

Hebben u of de regering contact opgenomen met Meta, rechtstreeks of via de Europese Commissie, over de motivatie om dat te doen?

In een mededeling bij het plan om van haatspraak een Europees grensoverschrijdend misdrijf te maken zei commissievoorzitter Ursula von der Leyen dat niemand haat zou moeten dulden. Zijn er dan momenten waarop haatspraak wel geaccepteerd is? Aan welke criteria moet dan worden voldaan?

Bent u van mening dat haatspraak in bepaalde gevallen acceptabel en legaal zou moeten zijn? Vindt u dat aanzetten tot haat tegen Poetin moet worden vervolgd? Ik vind dat een interessante situatie tegen de achtergrond van het beleid dat u ter zake graag aankondigt.

05.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Strafbare haatspraak is strafbare haatspraak, onafhankelijk van de context waarin die haatspraak wordt gedaan. De context is immers geen constitutief bestanddeel van het misdrijf waarvan sprake. Zo hoort het ook, hoe afkeurenswaardig en afgrijselijk die context ook moge zijn. Hopelijk denken u en uw partij daar hetzelfde over.

Net zoals u heb ik die informatie vernomen via de pers. Ik heb ook kennisgenomen van de verklaring van Meta via de heer Clegg, de voorzitter van de dienst Global Affairs: *"To be clear, we are only going to apply this policy in Ukraine itself. We have no quarrel with the Russian people. There is no change at all in our policies on hate speech as far as the Russian people are concerned. We will not tolerate Russophobia or any kind of discrimination, harassment or violence towards Russians on our platform."* Het gaat hier over het interne beleid van een private actor, zijnde Meta. Dat interne beleid kan geen wijziging aanbrengen aan het strafrecht op EU-niveau, noch op nationaal niveau. Dat betekent dat iemand die een dergelijke verklaring aflegt via Meta mogelijk strafbaar is.

Wat de medeplichtigheid zou zijn van een dergelijk platform is een andere vraag. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft op een bepaald ogenblik in een uitspraak in een arrest geoordeeld dat er medeplichtigheid kan zijn van een platform als dat soort boodschappen blijven staan. Daar is ook heel veel heisa over geweest. Dat maakt ook het voorwerp uit van de DSA of de Digital Services Act, waar u mij ook al vragen over hebt gesteld. Die Act stelt hoe we moeten omgaan met dat soort platformen.

Ik verneem dat de Commissie momenteel nog niet officieel heeft gecommuniceerd over de beslissing van Meta. Wel worden op dit moment *lines to take* uitgewerkt door DIGICONNECT. Die zullen eerstdaags worden gepubliceerd.

Op EU-niveau is er al een kaderbesluit van 28 november 2008 betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht. Die zijn, niet volledig, omgezet in ons nationaal recht. We voeren nog een aantal aanpassingen door. Verder nam de Europese Commissie in december een initiatief om die lijst van misdrijven uit te breiden met haatspraak en haatmisdrijven. U hebt daar ook een vraag over gesteld. Over die toevoeging is gediscussieerd op de informele raad in Rijsel, enkele weken terug. Zo goed als alle landen waren daar voorstander van. Ook

Hongarije en Polen zouden daar voorstander van zijn. Dat is een eerste stap.

In de tweede fase moeten de bindende minimumnormen vastgelegd worden inzake definitie en bestraffing. Op die informele raad heb ik trouwens gezegd dat de definitie van haatspraak de definitie moet zijn die wij hanteren in onze wetten. Met andere woorden, het louter haten van mensen, kan niet strafbaar zijn, maar aanzetten tot haat, geweld of discriminatie is dat wel.

Ik wil er nog even aan herinneren dat debatteren over de oorlog iets helemaal anders is dan haatboodschappen over de Russische nationaliteit verspreiden. Het behoort immers tot de vrijheid van meningsuiting om zich een idee te vormen over de oorlog, de omstandigheden, en daaraan ook uitdrukking te geven, maar dat moet worden onderscheiden van het aanzetten tot haat, aanzetten tot discriminatie of aanzetten tot geweld op basis van beschermde criteria zoals de nationaliteit. Het oproepen tot het vermoorden van alle Russen lijkt beschouwd te kunnen worden als het aanzetten tot haat en geweld op basis van etnische afkomst of nationaliteit. Haatspraak is terecht strafbaar gesteld door meerdere internationale verdragen en rechtsinstrumenten, waarover u mij trouwens ook een interessante schriftelijke vraag hebt gesteld, waaraan ik merk dat u het onderwerp opvolgt. U hebt ook gezien, aangaande de rechtspraak, dat verschillende arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens benadrukt hebben dat de vrijheid van meningsuiting niet absoluut is, dat er grenzen aan kunnen worden gesteld, die onder meer vastgelegd worden in de bepalingen over aanzetten tot haat, geweld of discriminatie.

05.03 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de minister, ik heb het voorbeeld natuurlijk bewust aangegrepen om aan te geven hoe gevaarlijk het terrein is dat hier wordt begaan. U zegt dat de wetgeving geldt buiten de context en zo hoort dat voor wetgeving, maar dat betekent dus in de praktijk dat bijvoorbeeld Oost-Oekraïense vluchtelingen die hun begrijpelijke frustraties uiten ten opzichte van wat er gebeurt, zich dreigen te begeven buiten wat wordt getolereerd. Ik vroeg u wat u vindt van iemand die bijvoorbeeld aanzet tot haat ten opzichte van Poetin en dergelijke. U hebt daar wat omfloerst op gereageerd, maar het is niet evident om uit de omstandigheden van vandaag te besluiten dat haat, laat staan aanzetten tot haat, per definitie altijd laakbare gevoelens zijn. Daar kunnen objectieve redenen voor zijn, die ook helemaal buiten de empathie voor situaties valt als men het onder een strikt regime zou plaatsen.

U zegt dat de meeste landen nogal openstaan voor de bevordering van haatspraak tot een grensoverschrijdend misdrijf. U noemde Hongarije en Polen. Ik zou erop rekenen dat eerder liberaal gezinde landen in de Europese Unie daar tegengewicht geven. Ik reken niet op Polen of Hongarije om de vrije meningsuiting te verdedigen, voor alle duidelijkheid. U verwijst ook naar de uitspraak van het Europees Hof en zult het met mij eens zijn dat de medeplichtigheid van het platform waarop een mededeling gebeurt, minstens schuurt tegen ons grondwettelijke beginsel dat de uitgever pas aansprakelijk is wanneer de schrijver niet bekend is. Dat is een mooi principe dat naar voren is geschoven en waardoor ons land in de 19de eeuw geregeld ook dissidente meningen kon huisvesten en uitgevers de moed hadden om dingen uit te geven die misschien de consensus van dat ogenblik overtraden.

Wij moeten alleszins uit de omstandigheden die zich nu voordoen, leren dat het bijzonder gevaarlijk is dat wij contextloos de indruk wekken dat aanzetten tot haat hoe dan ook aanleiding moet geven tot vervolging. De beperking van de vrije meningsuiting is uiteraard logisch, maar in die beperking moeten wij ons zeer beperkend opstellen, vandaar mijn aandacht voor dit thema en vandaar hoop ik u, als iemand van een liberale partij, daar toch nog ooit als bondgenoot in te ontmoeten.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de André Flahaut à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La participation armée de citoyens belges sur le sol ukrainien suite à l'agression russe" (55025981C)

06 Vraag van André Flahaut aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De deelname van Belgische burgers aan de gewapende strijd in Oekraïne na de Russische invasie" (55025981C)

06.01 André Flahaut (PS): Monsieur le ministre, je vous présente toutes mes excuses et celles de ma collègue car nous sommes non seulement en train de faire des auditions pour le greffier au sein des Comité P et Comité R, mais d'autres commissions en Défense et au sein des Relations extérieures ont également lieu. Tenir trois commissions en même temps représente une réelle difficulté.

Plusieurs articles ont mis en avant le départ de Belges souhaitant combattre en Ukraine.

Ces départs volontaires soulèvent de nombreuses questions. Il est également question des actions au retour de ces Belges participant directement et militairement à ce conflit. La ministre de la Défense a ainsi insisté sur le fait qu'elle déconseillait aux Belges de prendre les armes pour aller se battre pour l'Ukraine. Elle a souligné qu'il y avait d'autres moyens d'aider le pays.

Pouvez-vous nous faire connaître la position du gouvernement quant au départ de citoyens belges? Deux militaires, dont un déserteur, sont encore partis vers l'Ukraine.

Disposons-nous d'informations concernant le nombre, voire le profil des Belges qui partent vers l'Ukraine?

Des mesures sont-elles prises par rapport à ces départs? Le gouvernement prendra-t-il des mesures, notamment sur la base de la loi du 1er août 1979 concernant les services dans une armée ou un groupe étranger se trouvant sur le territoire d'un État étranger?

A contrario, avez-vous connaissance du départ de citoyens belges ayant pour but de s'enrôler dans les forces armées russes ou dans des groupes armés associés? Cela pourrait se produire.

Les actions des Belges dans le cadre de ce conflit sont-elles surveillées par nos services et par quels moyens? Qu'en sera-t-il de leur retour sur le territoire belge? Une enquête de nos services de renseignement et de l'OCAM est-elle menée? Si vous ne pouvez pas répondre, ne le faites pas. Moi, j'ai des habilitations de sécurité, soit.

Des dispositions seront-elles prises par le gouvernement pour contrôler et sanctionner le non-respect éventuel du droit international humanitaire par les citoyens belges impliqués dans le conflit?

06.02 Vincent Van Quickenborne, ministre: Cher collègue, en ce qui concerne votre première question, le Conseil national de sécurité s'est réuni avec les services de sécurité. J'y étais présent. La position est qu'il est fortement déconseillé aux candidats volontaires de partir rejoindre les forces armées ukrainiennes et la légion internationale pour la défense territoriale de l'Ukraine. Le déroulement de la guerre étant imprévisible, les volontaires courent un risque élevé d'être blessés ou tués dans les combats. Les candidats doivent également comprendre qu'ils signent un contrat qui les engage et qu'ils ne peuvent pas quitter l'armée ukrainienne quand bon leur semble.

Dans ce contexte, il est difficile, voire impossible pour notre pays, de fournir une assistance en cas de besoin. En outre, on ne peut exclure la possibilité que des volontaires soient impliqués dans des crimes de guerre pour lesquels ils peuvent être poursuivis et qu'ils en soient gravement traumatisés. Enfin, étant donné la complexité du terrain en Ukraine et le contexte dynamique, il n'est pas facile pour les volontaires de discerner les tendances idéologiques et les activités de tous les groupes opérant sur le terrain. Certains groupes agissent de manière quasi autonome et possèdent un caractère extrémiste.

S'agissant de votre deuxième question, à l'heure actuelle, les services de sécurité ont connaissance d'environ 90 personnes montrant un certain intérêt à partir pour l'Ukraine. Uniquement pour quelques-unes d'entre elles, il a pu être confirmé qu'elles étaient effectivement parties. De nombreuses manifestations de cet intérêt s'expriment sur les réseaux sociaux, sans qu'il soit toujours facile d'évaluer s'il s'agit d'une intention réelle.

En ce qui concerne les candidats potentiels au départ, il est encore trop tôt pour dresser un portrait ou un profil idéologique. Quelques candidats au départ potentiel étaient connus en raison de leurs liens avec l'extrémisme idéologique, mais la plupart des individus ne l'étaient pas. Le suivi des candidats potentiels au départ sera réalisé dans le cadre de la stratégie contre le terrorisme et l'extrémisme, y compris contre le processus de radicalisation (Stratégie TER) et les plateformes de concertation existantes sont utilisées pour faire en sorte que, dès qu'il y a des indices d'aspects extrémistes ou terroristes, les partenaires belges au sein de la structure appropriée, donc la Stratégie TER, peuvent entreprendre les démarches nécessaires. Dans le cadre de la situation en Ukraine, la Sûreté de l'État est également en contact avec différents partenaires internationaux dans les services ukrainiens. Pour l'instant, il n'y a pas de position commune au sein de l'Union européenne ou de l'OTAN en la matière.

En ce qui concerne votre troisième question, on ne peut l'exclure à terme, mais nous n'avons pas reçu

d'indications à ce sujet pour l'instant.

Pour ce qui est de votre quatrième question, le ministère public a bien entendu examiné cette question et est arrivé à la conclusion que, dans l'état actuel des choses et compte tenu de la législation en vigueur, le départ de ces volontaires visant à rejoindre l'armée ukrainienne ne constitue pas en soi une infraction, pas même selon la loi belge sur les mercenaires. Il y a 15 jours, je me suis attardé sur ce sujet à la suite d'une question posée par votre collègue, Mme Marghem.

Pour répondre à votre cinquième question, le Service Général du Renseignement et de la Sécurité (SGRS) suit de près l'impact en Belgique des développements en Ukraine. L'un de ces aspects est le flux potentiel de départs de Belgique pour rejoindre l'une des parties en guerre. Bien que le fait de rejoindre une armée régulière étrangère ne soit pas punissable en tant que tel, le SGRS suit cette évolution de manière proactive, afin de gérer le retour de ces personnes de manière appropriée par le biais d'un suivi via les groupes de travail locaux (*Local Task Force* - LTF). Les plateformes et les partenaires présents au sein de la Stratégie TER sont utilisés de manière optimale à cette fin.

S'agissant votre sixième et dernière question, si des crimes de guerre sont commis par des Belges lors du conflit, ils pourront être poursuivis en vertu du cadre juridique existant. Même en temps de guerre, les règles s'appliquent. Lorsque des Belges se rendent coupables de violations graves du droit international humanitaire, ils sont punissables en vertu des articles 136*bis* et suivants de notre Code pénal. Le 2 mars dernier, avec entre autres les autres États membres de l'Union européenne, la Belgique a demandé la saisine à la Cour pénale internationale (CPI) sur la situation en Ukraine. Le grand avantage d'une saisine en vertu de l'article 14 de la Convention de Rome, est qu'elle permet au procureur d'ouvrir une enquête sans devoir attendre l'autorisation de la chambre préliminaire.

Le procureur de la CPI peut donc déjà recueillir des preuves d'éventuels crimes de guerre, crimes contre l'humanité ou génocides, également s'ils sont commis par des Belges.

06.03 André Flahaut (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse claire, complète et sans ambiguïté. Je constate que le nombre est plus important que celui dont on parle actuellement. Un potentiel de 90 personnes, ce n'est pas rien. Je regrette qu'il n'y ait pas encore d'attitude européenne coordonnée quant à ce genre de situation. Les informations sur la gestion en cas de retour sont également importantes. Peut-être le gouvernement devrait-il en informer la population. Même en cas de guerre, on ne peut pas faire n'importe quoi.

Madame la présidente, je vous remercie pour votre flexibilité dans cette commission.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Het incident met een steekwapen in de gevangenis van Brugge" (55026025C)

07 Question de Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "L'incident à l'arme blanche à la prison de Bruges" (55026025C)

07.01 Marijke Dillen (VB): Mijnheer de minister, afgelopen zondagavond heeft er in de gevangenis van Brugge een ernstig agressie-incident plaatsgevonden. Een gedetineerde heeft een vrouwelijke cipier aangevallen met een steekwapen toen ze de celdeur opende, en haar in de hals geraakt. De impact van deze feiten is groot, maar de wonden van het slachtoffer konden ter plaatse worden verzorgd, aldus de woordvoester van het gevangeniswezen.

Ik denk dat die cipier veel geluk heeft gehad, het had heel anders kunnen aflopen. Ik hoop dat het ondertussen beter met haar gaat.

Wat mij zorgen baart, is dat de dader in de gesloten afdeling van de gevangenis van Brugge verbleef, nadat hij naar verluidt in de gevangenis van Wortel al voor ernstige problemen had gezorgd en daarom naar Brugge was overgeplaatst. Daar moest zelfs het C.O.B.R.A.-team van de Brugse politie worden opgeroepen om hem naar een speciale veiligheidscel over te brengen.

Uit informatie die gisteren in de media verschenen is, bleek dat het gaat om een levensgevaarlijke man, die

niet aan zijn proefstuk toe is: in zeven maanden tijd heeft hij al vier keer uit het niets agressief toegeslagen. Volgens de media heeft hij al verbleven in de gevangenissen van Wortel, Turnhout en Antwerpen en moest hij telkens worden overgeplaatst. Het gevangenispersoneel stelt terecht de vraag: hoe is dit kunnen gebeuren? Dat personeel wil immers veilig binnen de gevangensmuren kunnen vertoeven.

Kunt u mij meer toelichting geven? Over welk soort steekwapen gaat het?

Worden dergelijke gedetineerden, die herhaaldelijk voor problemen hebben gezorgd, extra bewaakt? Hoe is hij aan dat steekwapen gekomen? Zijn er extra controles wanneer dergelijke moeilijke gedetineerden bezoek ontvangen?

Ten derde, welke initiatieven zijn er genomen om het slachtoffer en de andere cipiers te begeleiden? Moeten er speciale maatregelen worden genomen om de veiligheid van de cipiers en het gevangenispersoneel in de gevangenis van Brugge te garanderen?

Ten slotte, we zijn het er allemaal over eens dat agressie ten aanzien van cipiers onaanvaardbaar is en sterk moet worden aangepakt. Kunt u mij bevestigen dat de dader gerechtelijk zal worden vervolgd?

07.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw Dillen, de gedetineerde in kwestie heeft bij het openen van de celdeur gepoogd een bewaker in de hals te steken met een tafelmes, maar door de snelle en adequate reactie van de bewaker en haar collega's is een verdere escalatie vermeden, zodat de gedetineerde een oppervlakkige verwonding heeft veroorzaakt.

Het enige voorwerp dat tot dusver werd aangetroffen op de plaats van de feiten is het tafelmes waarmee de gevangene de beambte heeft aangevallen. Dit mes was niet extra geslepen. Alle gedetineerden worden voor en na bezoek gecontroleerd op metalen voorwerpen door middel van metaaldetectie.

Het klopt dat de gedetineerde in kwestie in het verleden bij incidenten betrokken is geweest, maar zijn gedrag in de gevangenis van Brugge was tot op het moment van het incident correct en er deden zich geen noemenswaardige problemen voor. De betrokkene stond wel onder een veiligheidsregime ten gevolge van de incidenten in de vorige inrichtingen. Het betreft een regime waarbij er, in samenspraak met de medische partners, meer mogelijkheden voor de betrokkene openstaan, afhankelijk van de evolutie van zijn gedrag en toestand.

De basiswet regelt de manier waarop een veiligheidsregime kan en mag worden opgelegd. Het tafelmes waarmee hij de beambte verwondde, maakte deel uit van het bestek dat standaard op de cel wordt gebruikt. Een interne analyse van het incident is nog lopende. Het slachtoffer kreeg de nodige verzorging door de medische dienst van de inrichting. Ze werd bijgestaan door de directie en collega's en de betrokkenen werden ook opgevangen door het opvangteam.

Niettegenstaande een ziekenhuisopname niet nodig was en er geen zware fysieke letsels zijn, wordt het slachtoffer nauw opgevolgd. De emotionele impact van een dergelijk incident mag immers niet worden onderschat. Een organisatie neemt daarvoor de nodige stappen. Elk personeelslid dat van dichtbij of van ver betrokken was bij het incident kan door het opvangteam worden begeleid, indien het dat effectief wenst.

Ten slotte, de gerechtelijke instanties zijn op de hoogte van de feiten en doen het nodige. Deze feiten worden immers toegevoegd aan het lopende onderzoek voor poging tot moord in Wortel.

07.03 **Marijke Dillen** (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik ben blij dat u bevestigt dat de emotionele impact, niet alleen voor het slachtoffer, maar ook voor de andere personeelsleden die er van ver of van dicht bij betrokken zijn, absoluut niet te onderschatten is. Ik denk dat wij het daarover trouwens allemaal eens zijn. Ik ben verheugd te horen dat daar de nodige begeleiding zal worden gegeven.

U hebt gezegd dat het een tafelmes betrof dat standaard in de cel aanwezig was. Het werd dus niet van buitenaf binnengebracht, maar ik blijf toch met de vraag zitten of het bezoek van dergelijke gedetineerden extra wordt gecontroleerd. Krijgen de gedetineerden een extra controle wanneer ze na het bezoek naar hun cel terugkeren?

Ik heb nog een laatste vraag, maar ik weet niet of u daarop kunt antwoorden. U zegt dat er blijkbaar geen opmerkingen waren over het gedrag van die man in de gevangenis van Brugge, maar hij heeft al een verleden in Wortel, Turnhout en Antwerpen. Hoe lang verbleef die man al in Brugge? Was hij daar nog maar een paar weken of maanden, waardoor hij nog niet had kunnen laten zien wat zijn ware aard is, wat hij blijkbaar wel in Wortel, Turnhout en Antwerpen heeft gedaan?

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Vraag van Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De ten onrechte gevorderde geldboetes door een fout in het computersysteem" (55026029C)

08 Question de Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les amendes indûment réclamées à la suite d'une erreur informatique" (55026029C)

08.01 Marijke Dillen (VB): Mijnheer de minister, in de media vernamen we dat ongeveer 6.000 mensen ten onrechte een verkeersboete in hun mailbox hebben gekregen. De oorzaak is blijkbaar een fout in het computersysteem van Justitie. De digitalisering van Justitie loopt niet van een leien dakje. Dergelijke fouten, die veel media-aandacht krijgen, bevorderen de reputatie van het digitaliseringsproces van Justitie niet. Bovendien bestaat het risico dat de burger het vertrouwen verliest in het gebruik van de eBox, de zogenaamde beveiligde elektronische brievenbus van de overheid.

Kunt u hierover meer toelichting geven? Wat is de exacte oorzaak van dit probleem?

Gedurende welke tijdspanne werkte het computersysteem niet naar behoren?

Wanneer en op welke wijze is deze fout aan het licht gekomen?

Om hoeveel dossiers gaat het precies?

Welke initiatieven hebt u genomen om deze fout recht te zetten?

Kunt u garanderen dat alle ten onrechte betaalde boetes zijn terugbetaald of dat zullen worden?

Wat zult u ten slotte ondernemen om ervoor te zorgen dat dergelijke fouten zich in de toekomst niet meer zullen voordoen?

08.02 Minister Vincent Van Quickenborne: Mevrouw Dillen, het betreft 5.770 burgers die wel degelijk een verkeersovertreding hadden begaan, maar door een systeemprobleem een verkeerd geadresseerde verkeersovertreding in hun eBox hebben gekregen. Deze burgers hebben eveneens de juiste overtreding per post toegestuurd gekregen.

De verkeersboetes en de bijbehorende processen-verbaal zijn op de juiste wijze ontvangen van de politie en verwerkt door Justitie. Deze bestanden werden vervolgens aangeleverd aan de leverancier voor het printen en versturen naar de burgers, zowel op papier als via de eBox, voor burgers die de eBox hebben geactiveerd. Op dinsdag 8 maart moest een groot volume van verkeersboetes worden geprint en verzonden, aangezien door uitzonderlijke omstandigheden de verkeersboetes van vrijdag 4 maart en die van het daaropvolgende weekend samen verwerkt moesten worden. Hierdoor waren de volumes groter dan normaal en door een menselijke coderingsfout in de software van de leverancier zijn inderdaad een aantal verkeersboetes naar een verkeerde eBox verstuurd. De pv's en betalingsopdrachten die digitaal werden verstuurd, zijn dus in een aantal gevallen verkeerd geadresseerd, waardoor ze in een verkeerde eBox zijn bezorgd. De fout ligt dus bij de adressering van de digitale envelop door de externe leverancier. Hierdoor hebben een beperkt aantal overtreeders in hun eBox het pv en de betalingsopdracht van iemand anders ontvangen.

Ik kom tot uw tweede vraag. Het incident heeft zich voorgedaan bij de verwerking van de verkeersboetes van vrijdag 4 tot en met 7 maart, die vervolgens op dinsdag 8 maart in de eBox van de burger terechtkwamen. Op 9 maart is het incident gemeld en werd de verzending van de verkeersboetes tijdelijk stopgezet. De oorzaak van het incident werd op 10 maart achterhaald, waardoor de getroffen burgers op 11 maart konden worden geïnformeerd.

Wat uw derde vraag betreft, het incident kwam op woensdag 9 maart aan het licht, nadat een burger contact opnam met ons contactcentrum. De operationele diensten werken hiervoor samen met het contactcentrum en alle abnormaliteiten werden direct gemeld en opgevolgd. Hierdoor kon het probleem binnen de 24 uur worden opgemerkt, en in minder dan 72 uur werd de burger op transparante wijze ingelicht via de eBox. Dat betekent dus dat de fout is opgemerkt en is gemeld aan de betrokkenen vooraleer er in de pers gewag van werd gemaakt. De betrokkenen zijn dus wel degelijk zo snel als kon op de hoogte gebracht.

U vraagt over hoeveel dossiers het precies gaat. Er werden in totaal op die dag 141.000 verkeersboetes verwerkt. Dat is best wel veel. Hiervan werden 32.475 documenten verstuurd naar de eBox. Behoorlijk wat mensen hebben dus duidelijk hun eBox reeds geactiveerd. 5.770 van hen hebben daarbij een verkeerd geadresseerde verkeersboete ontvangen. 4 % van de overtreiders werd dus getroffen door systeemproblemen.

We hebben na de melding van het incident het afdrukken en versturen van verdere boetes tijdelijk gepauzeerd. Er is onmiddellijk een team aangesteld om het softwareprobleem in kaart te brengen, een oplossing uit te werken, en alles uitvoerig te testen vooraleer de productie terug op te starten. De politie en het parket werden op de hoogte gebracht van het incident. Er is ook aangifte gedaan bij de Gegevensbeschermingsautoriteit. In de nacht van vrijdag op zaterdag werd een communicatie naar de betrokkenen verstuurd via de eBox om hen in te lichten dat ze mogelijk een verkeerd geadresseerd pv hadden ontvangen, maar dat ze alsnog een correcte papieren versie thuis zouden ontvangen als basis voor de betaling. In de database werden 5.770 documenten gemarkeerd voor verdere opvolging.

Wat uw zesde vraag betreft, uiteraard worden die allemaal terugbetaald. We volgen hiervoor een bepaalde procedure waardoor alle onterechte boetes zo snel mogelijk worden terugbetaald. Tot dusver kregen we 50 oproepen hierover, waarvan 13 personen ons informeerden de verkeerde boete te hebben betaald.

Met betrekking tot uw laatste vraag wordt er extra aandacht besteed aan het uittesten van nieuwe software en de behandeling van grote volumes om dergelijke incidenten te allen tijde te vermijden. Er is reeds een aanpassing doorgevoerd aan het systeem om grotere volumes efficiënt te kunnen verwerken. We trekken hieruit de nodige lessen. Ik wil er wel aan herinneren dat er jaarlijks via het systeem in ons land zowat vijf miljoen verkeersboetes correct worden verstuurd. Correct betekent in dat geval dus dat liefst 99,9988 % van alle boetes correct wordt verstuurd. Ik erken uiteraard de fout die is gebeurd. In vergelijking met de dagelijkse hoeveelheid correct verstuurde boetes blijkt het Crossbordersysteem echter zeer goed te functioneren, en liefst 94 % van de boetes wordt dan ook nog eens heel snel betaald.

Mocht Justitie werken zoals het Crossbordersysteem en mochten zich daar enkel die incidenten voordoen waar u naar verwezen hebt, dan spraken we over een totaal andere Justitie. Maar dat weet u ongetwijfeld.

08.03 Marijke Dillen (VB): Mijnheer de minister, ik ben blij dat u het zegt.

Het verheugt mij dat alles onmiddellijk is rechtgezet, nog voordat het in de media is verschenen.

Mijn vraag is opgesteld op basis van de verklaring van de dame die is verschenen in de media. In de media-berichtgeving leek het wel alsof er boetes werden verstuurd naar mensen die geen overtreding hadden begaan, terwijl ik uit uw antwoord kan afleiden dat het ging om foute adresseringen, maar dat de verkeers-overtredingen wel degelijk begaan zijn.

Ik dank u voor uw antwoord en voor de toch snelle reactie van Justitie. Ik heb in het verleden al vaker gezegd dat het Crossbordersysteem goed functioneert. Ik zou wensen dat de penale boetes even goed worden opgevolgd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van Koen Geens aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De aangekondigde intrekking van de erkenning van het Executief van de Moslims van België" (55026092C)

09 Question de Koen Geens à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le retrait annoncé de la reconnaissance de l'Exécutif des Musulmans de Belgique" (55026092C)

09.01 Koen Geens (CD&V): Mijnheer de minister, in februari 2022 heeft het Executief van de Moslims van

België zijn vernieuwingsplan aan u voorgesteld. Recenter deelde u mee dat u de procedure tot intrekking van de erkenning van het executief hebt aangevat. In een brief van 18 februari 2022 zou u het executief de mogelijkheid geboden hebben te reageren op de nakende intrekking van de erkenning. De intrekking van de erkenning zou tot gevolg hebben dat de rol van het executief wegvalt. U verklaarde in de pers dat er zodoende een tussenfase wordt gecreëerd en dat er op die manier een opportuniteit ontstaat voor de oprichting van een nieuw representatief orgaan dat de Belgische moslimgemeenschap vertegenwoordigt.

Inmiddels heeft de mogelijke intrekking van de erkenning ook minder evidente gevolgen. Het leidt tot discontinuïteit en veroorzaakt een juridische leemte voor de moslims in het land. Het executief, noch enig ander orgaan zal imams kunnen erkennen, meewerken aan de erkenning van moskeeën of deelnemen aan de verdere organisatie van een Belgische imamopleiding, voor zover die opnieuw op poten zou kunnen worden gezet.

Ik heb een aantal vragen, in het belang van de continuïteit, omdat in Vlaanderen nu al ongeveer acht jaar geen geloofsgemeenschappen meer worden erkend. Het Executief van de Moslims van België wordt intern geconfronteerd met taalbarrières. Is in dat kader de oplossing van artikel 1, derde lid van het KB van 15 februari 2016 opnieuw besproken met het executief?

Hoe ziet u de procedure tot intrekking? Welke termijn heeft het executief gekregen om te reageren op uw brief? Welke timing geldt voor de hele procedure?

Welke stappen zult u ondernemen met het oog op de installatie van een aanspreekpunt dat in de tussenfase representatief is voor de Belgische moslimgemeenschap? Wij hebben uit de pers begrepen dat er misschien een bemiddeling zou ontstaan. Is dat inderdaad het geval?

Ten slotte, u gaat ervan uit dat er een nieuw orgaan zal worden opgericht dat in de plaats komt van het executief, indien de erkenning wordt ingetrokken. Hoe draagt u bij tot de bevordering van dat initiatief? Op welke termijn mogen we dat verwachten?

09.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Collega, u kent het dossier goed en ik hoef u niet te herhalen dat ik in mijn beleid ter zake niet over een nacht ijs ben gegaan. Ik kan niet langer aanvaarden dat de executieve met haar werking vandaag de moslimgemeenschap in ons land aan het lijntje houdt.

Wat uw eerste vraag betreft, de executieve is er zich terdege van bewust dat het principe van de taalkamers een belangrijk aspect is. Ze geeft dat zelf ook aan in haar evaluatierapport, dat u hebt gelezen. Het principe van de taalkamers werd eveneens op mijn vraag besproken op de Interministeriële Conferentie van 14 december vorig jaar.

Wat uw tweede vraag betreft, na het ontvangen van mijn brief had de executieve twee weken de tijd om te vragen gehoord te worden. Zij heeft gebruikgemaakt van die mogelijkheid. Een eerste afspraak werd gemaakt voor 15 maart, gisteren, maar de raadsman van de executieve heeft ons laten weten niet beschikbaar te zijn op die datum. Een nieuwe afspraak werd ingepland voor 23 maart dit jaar. Het uitoefenen van het hoorrecht is een volgende stap. U zult begrijpen dat ik niet vooruit wil lopen op de volgende stappen, wat niet wegneemt dat mijn intenties klaar en duidelijk zijn.

Ook wat uw derde vraag betreft, moet ik mij in het licht van de lopende juridische procedure terughoudend opstellen in mijn verklaringen, wat niet wegneemt dat ik uw vraag begrijp en dat uw onderliggende bezorgdheid ook de mijne is. Ik zal er alles aan doen om de temporaliteiten te verzekeren. Meer daarover kan ik op het ogenblik niet verklaren.

Ten slotte, uiteraard moet een dergelijk initiatief vanuit de moslimgemeenschap zelf komen. Ik ontvang de voorbije dagen ter zake bemoedigende signalen vanuit die gemeenschap in ons land. Er wordt gesproken. Rekening houdend met de godsdienstvrijheid in ons land, ondersteun ik uiteraard dergelijke initiatieven.

09.03 **Koen Geens** (CD&V): Mijnheer de minister, ik begrijp dat u voorzichtig moet zijn in uw antwoord. Ik heb daar alle begrip voor, maar ik wil toch nog eens mijn bekommernis duidelijk maken.

Ik was zes jaar minister van Justitie. Gedurende die zes jaar heeft de Vlaamse regering geen enkele geloofsgemeenschap erkend. In die periode werden gigantische inspanningen geleverd om de veiligheid van de geloofsgemeenschappen te bewerkstelligen. Inmiddels heeft de Vlaamse regering, waarvoor u uiteraard

geen verantwoordelijkheid draagt, maar waarin het gelukkig toeval wil dat een partijgenoot van u de bevoegdheid heeft voor de geloofsgemeenschappen, een decreet aangenomen om de erkenning van de geloofsgemeenschappen op een nieuwe leest te schoeien. Onderwijl bent u verantwoordelijk voor de erediensten wat de federale aspecten betreft, onder andere de betaling van de bedienaars van de eredienst die erkend zijn door de representatieve organen.

Mijn zorg is dat door de huidige standstill van weldra negen jaar ook de hele kanalisering van de geloofsgemeenschappen via de federale subsidies aan de bedienaars en de gewestelijke subsidies aan de geloofsgemeenschappen stoppen. Morgen kan die geloofsgemeenschappen worden verweten dat zij gesubsidieerd worden door het buitenland, terwijl ze ondertussen, omdat zij niet erkend worden, niet door het Belgische of het Vlaamse niveau gesubsidieerd worden. Ik heb altijd gemeend dat de manier waarop wij daarmee omgingen, ons voor een stuk toeliet om de minder vredelievende aspecten van bepaalde erediensten op bepaalde momenten in de geschiedenis in goede banen te leiden. In die zin – ik besef hoe moeilijk de bevoegdheid is, zowel in Vlaanderen als op federaal vlak – durf ik alleen maar aan te dringen op bekwame spoed. Twee jaar is namelijk zo voorbij. Ik hoop dus op een oplossing vóór het eind van de legislatuur, zowel op Vlaams als op federaal niveau.

De bevoegdheid inzake de erediensten is door de Belgische wetgever op een bijzonder ongelukkige manier gesplitst; het kan bijna niet ongelukkiger. Elk niveau heeft de mogelijkheid om zich op een eigen manier, wanneer nodig, te manifesteren. Het gelukkig toeval wil dat de bevoegdheid nu onder uzelf en uw partijgenoot valt, al excuseer ik mij ervoor dat ik daarop druk. Ik durf te hopen dat u er voor het eind van deze legislatuur samen in slaagt om de kwestie tot een goed einde te brengen, want dat is volgens mij heel belangrijk voor de erediensten in ons land.

09.04 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mijnheer Geens, het laatste woord komt uiteraard het Parlement toe, maar sta me toe om nog kort mee te geven dat het absoluut mijn ambitie is om procedures tot erkenning van geloofsgemeenschappen herop te starten. De discussies die wij nu voeren, mogen daarin geen beletsel zijn.

09.05 **Koen Geens** (CD&V): Mijnheer de minister, ik wil u niet vragen hoe dat zal gebeuren. Ik neem aan dat de continuïteit wordt gegarandeerd. Ik durf er wel op te wijzen dat wij er in de vorige legislatuur in geslaagd waren om met alle bevoegde ministers een veiligheidscirculaire met een goed veiligheidsadvies van de federale overheid tot stand te brengen. Ik begrijp dat de Vlaamse regering dat nu zelf doet. Ik hoop dat alle middelen die destijds werden vrijgemaakt voor de erkenning van imams, uiteindelijk een gunstige bestemming zullen kunnen krijgen. Als men buitenlandse predikanten wil vermijden, moet men wel binnenlandse predikanten betalen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 **Vraag van Koen Geens aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De bewindvoering" (55026093C)**

10 **Question de Koen Geens à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "L'administration de biens" (55026093C)**

10.01 **Koen Geens** (CD&V): Mijnheer de minister, met het oog op de versterking van de autonomie en het welzijn van kwetsbare minderjarigen heb ik u een jaar geleden een vraag gesteld over de resterende en belangrijke werven inzake de bezoldiging en de omkadering van professionele bewindvoerders. Ik verwees daarvoor naar de in juli 2019 gepubliceerde audit van de Hoge Raad voor de Justitie, die aangaf dat de controle op de bewindvoeringen niet altijd even kwaliteitsvol is en verschillende aanbevelingen aan de wetgever formuleerde.

Er stond een voorontwerp in de steigers dat de voorwaarden bepaalt om als professionele bewindvoerder te kunnen optreden, dat zorgt voor een omkadering door de oprichting van een federale bewindvoeringscommissie en dat een register creëert van erkende bewindvoerders zodat de rechter steeds de meest aangewezen bewindvoerder kan aanduiden. Daarnaast werd er ook gewerkt aan een koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 497/5 van het oude Burgerlijk Wetboek met het oog op een transparante en uniforme regeling inzake de vergoeding van bewindvoerders.

Mijnheer de minister, u antwoordde mij toen dat, hoewel het niet in het regeerakkoord werd opgenomen, u in juni 2021 een eerste stand van zaken zou voorleggen aan de regering, waarna er verdere stappen kunnen worden ondernomen. Hoe ver staat het met het KB dat in een uniforme onkostenregeling moet voorzien, in het bijzonder voor professionele bewindvoerders?

Hoe ver staat het met de oprichting van een federale bewindvoeringscommissie voor professionele bewindvoerders en met de aangekondigde accreditatie?

10.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mijnheer Geens, in opvolging van uw vraag van 19 april 2021 kan ik u het volgende antwoorden. Er werd een beperkte werkgroep samengesteld uit de actoren die rechtstreeks betrokken zijn bij de hervorming en mensen uit de academische wereld, opgericht om een wettelijk kader uit te werken voor de professionele bewindvoerders. Op basis van de conclusies van die werkgroep wordt er op het ogenblik een wetsontwerp opgemaakt dat de komende zomer aan de regering zal worden voorgelegd.

Eind vorig jaar hebben wij adviezen gevraagd aan de verschillende actoren over een ontwerp van koninklijk besluit over de vergoeding van de bewindvoerders. Die adviezen worden op het ogenblik geanalyseerd en nadien zal de werkgroep een aangepast ontwerp van koninklijk besluit uitwerken, dat dit jaar nog in werking moet treden.

10.03 **Koen Geens** (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 **Vraag van Ben Segers aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De uitbuiting van Oekraïense vluchtelingen" (55026097C)**

11 **Question de Ben Segers à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "L'exploitation de réfugiés ukrainiens" (55026097C)**

11.01 **Ben Segers** (Vooruit): Mijnheer de minister, vanochtend werd in de commissie voor Binnenlandse Zaken de veiligheidsstrategie voorgesteld in aanwezigheid van de premier. Het zal u niet verbazen dat ik daar de aandacht gevestigd heb op de strijd tegen de mensenhandel. Ik heb begrepen dat ik uit het ontbreken van die term in het document niets mocht afleiden. Ik heb de premier er nog eens toe opgeroepen alle Belgische diensten die in contact komen met Oekraïense vluchtelingen in een opperste staat van waakzaamheid en paraatheid te brengen, om alle signalen te kunnen detecteren van uitbuiting en mensenhandel.

Hoewel ik van een aantal van uw collega-ministers meer verwachtte, was ik bijzonder blij met het signaal dat ik vorige week van u kreeg. Wij hadden toen met Vooruit het voorstel gedaan om een sensibiliseringscampagne op te starten, zodat we binnenkort in staat zijn om alle nuttige info over arbeidsrechten en de strijd tegen mensenhandel via de geschikte kanalen binnen de Oekraïense gemeenschap te verspreiden. U bent daar ten volle op ingegaan en ik wil u daar nog eens voor bedanken, evenals al wie daaraan meewerkt, want die actie zal een groot verschil maken.

Wat is de stand van zaken in dit project?

Hier zal een stroom aan nieuwe informatie uit voortkomen, zeker als ook alle collega's in opperste staat van paraatheid worden gebracht. Wat gebeurt er met al die informatie? Wordt er een structuur opgezet om die te centraliseren en ermee aan de slag te gaan? Er zijn nu drie gespecialiseerde centra voor slachtoffers van mensenhandel, met elk een eigen telefoonnummer. Zal er ter wille van de duidelijkheid en het overzicht in één centraal aanmeldpunt voorzien worden? Welke backoffice hoort daar dan bij om effectief met die informatie aan de slag te gaan en bijvoorbeeld netwerken op te rollen?

Kan zo'n centraal aanmeldpunt meteen ook het embryo vormen voor een systeem waarbij politie, hulpverleners en burgers alle potentiële situaties van mensenhandel kunnen melden? Morgen ligt ook het ontwerp seksueel strafrecht voor, met onder meer de wettelijke basis voor de advertentieplatformen. Het zou geweldig zijn als we in de toekomst op zo'n advertentieplatform een knop kunnen plaatsen die doorlinkt naar dat centrale aanmeldpunt. Ik zie daar tal van mogelijkheden.

Wat zal er gebeuren met uitbuitingssituaties die net niet onder mensenhandel vallen? Behoren die ook tot de scope van de sensibiliseringsactie, wordt er ook opgeroepen om die aan het centraal meldpunt door te geven en zal uw backoffice daar ook mee aan de slag gaan? Zult u in dat kader ook contact opnemen, of hebt u dat al gedaan, met een organisatie als Fairwork (of gelijkaardige organisaties) en met inspectiediensten zoals ECOSOC van de RSZ?

Zult u uiteindelijk ook de Vlaamse regionale diensten, bijvoorbeeld de VDAB, bij de sensibiliseringsactie betrekken? Wat mij betreft, zou er bijvoorbeeld binnen de VDAB een team moeten worden opgericht met Oekraïenssprekenden die de arbeidsbemiddeling op zich kunnen nemen. Dan zijn er opnieuw linken met uw centraal meldpunt mogelijk.

Vorige week suggereerde ik al in mijn repliek aan u om in de tussentijd – het duurt waarschijnlijk even voordat dit helemaal op poten staat – die bestaande folder in verband met mensenhandel alvast te verdelen bij de Oekraïners die zich aanmelden, bijvoorbeeld bij het registratiecentrum, het Klein Kasteeltje en voor zover dit mogelijk is bij steden en gemeenten. Ik weet niet of die folder al in de juiste talen beschikbaar is. Wat is daar de stand van zaken?

Welke gevallen van uitbuiting en mensenhandel op ons grondgebied zijn ondertussen al bekend?

Tot slot, op welke manier wordt op dit ogenblik iedereen binnen Justitie, de parketten en de FGP in staat van verhoogde waakzaamheid gebracht om signalen van uitbuiting en mensenhandel te kunnen detecteren? Worden er bijvoorbeeld bestaande richtlijnen in herinnering gebracht? Wat doen de referentiemagistraten? Zijn er overlegmomenten waar de aandacht op het fenomeen wordt gevestigd?

11.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mijnheer Segers, met betrekking tot uw eerste vraag, *as we speak* zijn we daar volop mee bezig, net zoals dezelfde diensten, maar ook andere diensten, betrokken zijn bij de enorme operatie om Oekraïense vluchtelingen op een correcte manier te registreren en te ontvangen in ons land.

Allereerst wil ik erop wijzen dat de situatie van de Oekraïense vluchtelingen dringende maatregelen vereist. In het geval van mensenhandel is het in de eerste plaats echter een zaak van preventieve actie. Asielbeheer mag niet worden verward met mensenhandel. Vooral op korte of op middellange termijn bestaat het risico dat sommige mensen misbruik proberen te maken van de onzekere situatie van vluchtelingen om hen uit te buiten. In dit stadium zijn wij nog niet op de hoogte van dit soort situaties, maar de instrumenten moeten worden ingevoerd om die te vermijden. De eerste versie van de voorziene sensibilisering zal eerstdaags een eerste keer gedeeld worden via Facebook-, Telegram- en WhatsAppgroepen waar samen ongeveer een tienduizendtal vluchtelingen deel van uitmaakt. Een bijeenkomst van de taskforce met toevoeging van nog een aantal spelers komt volgende week opnieuw samen voor een eerste evaluatie en om een aanpassing van de post te voorzien indien dit nodig zou zijn.

Mijn antwoord op het eerste deel van uw tweede vraag is als volgt. Ik heb op het niveau van Justitie een taskforce opgericht. Deze bestaat uit de opvangcentra, het federaal parket, het voorzitterschap van het bureau voor de bestrijding van mensenhandel en de federale politie. Afhankelijk van de toekomstige ontwikkelingen, zullen er andere actoren worden uitgenodigd. Binnen deze structuur kan informatie worden uitgewisseld. Daarnaast komt ook het bureau van de interdepartementale coördinatiecel bijeen om te zorgen voor communicatie en uitwisseling over lopende initiatieven. In eerste instantie zullen de contactgegevens van de drie centra worden opgenomen als eerstecontactpunten voor hulpverlening en ondersteuning, zoals de centrale dienst mensenhandel. Zowel de FGP als het federaal parket maken deel uit van de taskforce om een duidelijke eenduidige lijn uit te zetten betreffende politionele en juridische opvolging.

Voor meer algemene informatie wordt er doorverwezen naar de website info-ukraine.be.

Ik zal nu antwoorden op het tweede deel van uw tweede vraag. Los van de Oekraïne-crisis werd op mijn vraag één centraal meldpunt voor slachtoffers van mensenhandel reeds onderzocht door de drie centra. Men is daar echter nog niet mee klaar. Vandaar dat men voorlopig nog met de drie nummers van de drie centra werkt. De drie centra zijn steeds 24 op 24 bereikbaar en voeren de nodige beschermingsmaatregelen uit. Er is geen reden om dat anders te zien maar er moet wel voor worden gezorgd dat de informatie over de bescherming van slachtoffers van mensenhandel goed wordt verspreid. Ik herinner eraan dat het verwijzingssysteem voor slachtoffers van mensenhandel wordt georganiseerd door de wet van

15 december 1980 en de circulaire van december 2016.

Het antwoord op het derde deel van uw tweede vraag luidt als volgt. Wat het circulair strafrechtelijk beleid betreft, is COL 01/2015 van toepassing, evenals de circulaire van 2016, die ik net heb genoemd. Indien het openbaar ministerie in kennis wordt gesteld van een mogelijke situatie van mensenhandel zal het een dossier openen. Indien een potentieel slachtoffer eerst naar een opvangcentrum wordt verwezen, zal het centrum de bepaling van die circulaire van 2016 toepassen. Ze zullen de autoriteiten dus zo snel mogelijk op de hoogte brengen, met instemming van het slachtoffer.

Het vierde deel van uw tweede vraag is inderdaad het opzet van het federaal meldpunt, maar ook vandaag kan eenieder al een geval van mogelijke mensenhandel bij een van de drie centra melden.

Vervolgens kom ik tot het antwoord op het vijfde deel van uw tweede vraag. Elke mogelijke uitbuitingssituatie zal kunnen worden gemeld bij de centra. Nader onderzoek bij de bevoegde diensten zal dan uitmaken of het weldegelijk over mensenhandel gaat als zodanig of over een andere vorm van misbruik. Bij dit laatste zal er uiteraard doorwezen worden naar de noodzakelijke diensten of organisaties. Dat behoort tot de kerntaken van de centra. De personen die geen slachtoffer van mensenhandel zijn, worden door de desbetreffende opvangcentra dus doorverwezen naar passende structuren zoals bijvoorbeeld Fairwork. Dat is de gebruikelijke procedure. In het kader van de taskforce is het de bedoeling dat de opvangcentra hun ngo-collega's contacteren over de risico's in verband met Oekraïense vluchtelingen. De informatie en bewustmakingsinstrumenten moeten zo worden uitgewisseld. Er zijn intussen al contacten gelegd met Fairwork.

Ik antwoord nu op het zesde deel van uw tweede vraag. De inspectiediensten maken bij de eerstvolgende vergadering deel uit van de taskforce. In het algemeen is het de bedoeling informatie en bewustmakingsinstrumenten te verspreiden onder de bevoegde autoriteiten en de betrokken diensten, met inbegrip van de sociale-inspectiediensten. Bovendien zijn er reeds contacten gelegd met Fedasil om informatie over mensenhandel en de gespecialiseerde centra op te nemen in de documenten die aan de aanvragers van tijdelijke bescherming worden verstrekt.

Wat het zevende deel van uw tweede vraag betreft, zal de taskforce ook de nodige contacten leggen met de regionale diensten om in lokale informatiedeling en opvolging te voorzien. U kunt er zeker van zijn dat we ons uiterste best doen om zo snel mogelijk te handelen, gezien de urgentie van de situatie.

Wat uw derde vraag betreft, bevat de folder van Fedasil reeds basisinformatie over mensenhandel en contactpunten. De folder zal worden uitgedeeld aan aanvragers van tijdelijke bescherming. Parallel daarmee werken we aan een vereenvoudigde basiscommunicatie die via sociale netwerken en andere kanalen wordt verspreid.

Wat uw vierde vraag betreft, zijn er momenteel twee gevallen bekend bij Payoke. Het gaat om één geval van poging tot seksuele uitbuiting en één casus van economische uitbuiting van drie Oekraïense dames.

Wat uw vijfde vraag betreft, staat het parket operationeel klaar om zijn coördinerende opdracht op te nemen, met ondersteuning van DJSOC Mensenhandel. Via het bevoegde expertisenetwerk worden ook de referentiemagistraten gesensibiliseerd over de problematiek.

11.03 Ben Segers (Vooruit): Mijnheer de minister, dank u wel voor uw geëngageerde en hands-on antwoord. Dat waardeer ik bijzonder, zoals u weet.

Hiermee wordt alvast een aanzet gegeven tot een centraal meldpunt, wie weet met bijhorende backoffice. Ik steek het niet onder stoelen of banken dat dit iets is waar ik echt naar streef. U weet dat de bijzondere commissie over mensenhandel net geïnstalleerd is. Daarin wordt gewerkt aan aanbevelingen. Ik droom ervan dat we daar kunnen landen op een dergelijke aanbeveling en dat dit daar een eerste stap voor kan zijn. Daar wens ik u natuurlijk bijzonder veel succes mee. Trouwens, ik denk dat er zeer veel toepassingen mogelijk zijn, maar daarover later meer.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van Kristien Van Vaerenbergh aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee)

over "De tarieven van de slotenmakers in het kader van de gerechtskosten" (55026129C)

12 Question de Kristien Van Vaerenbergh à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les tarifs des serruriers dans le cadre des frais de justice" (55026129C)

12.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, ik verwijs naar de schriftelijk ingediende vraag.

Net als tolken, psychiaters, telecomoperatoren en heel wat andere beroepsgroepen spelen ook slotenmakers hun rol in de gerechtelijke keten. Ze worden vaak gevorderd tijdens het gerechtelijk onderzoek. Ze leveren prestaties en ontvangen daarvoor een vergoeding.

Hoe wordt deze vergoeding momenteel gereglementeerd en hoe kwam dit reglement tot stand?

Klopt het dat momenteel gewerkt wordt aan een update van de tarieven waartegen slotenmakers werken? Hoe zijn zij hierbij betrokken? Met welke partners/beroepsgroepen wordt dit momenteel besproken? Hoe verlopen de onderhandelingen? Welke richting wenst u met de tarieven uit te gaan?

Ik ving ook signalen op van laattijdige betalingen binnen verschillende gerechtelijke arrondissementen. De normale termijn, gelet op de verificatie van de facturen, bedraagt 3 maanden. Hoeveel bedraagt momenteel het bedrag aan openstaande facturen aan slotenmakers ouder dan drie maanden?

Zijn er algemeen, los van de slotenmakers dus voor alle derden beroepsgroepen, momenteel in bepaalde arrondissementen vertragingen in de uitbetalingen? Zo ja in welke arrondissementen? Hoe komt dit en hoe zal u dit verhelpen?

12.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw Van Vaerenbergh, we werken aan een nieuw voorstel van koninklijk besluit met een uniek tarief voor slotenmakers. Het is duidelijk dat de huidige tarieven niet meer marktconform zijn en dus moeten stijgen. Onze administratie had al in 2021 contact met twee beroepsverenigingen. Deze input diende als basis voor het ontwerp van een nieuw KB.

In een tweede fase heeft de staatssecretaris voor Consumentenzaken ervoor gezorgd dat sinds 1 januari van dit jaar consumenten betrouwbare en transparante slotenmakers kunnen herkennen aan hun identificatiekaart. Op die manier kan de strijd aangebonden worden tegen malafide slotenmakers.

Het ontwerp van het nieuwe KB is momenteel al geënt op het initiatief van mevrouw De Bleeker. We zullen het voorstel nog voorleggen aan de beroepsverenigingen, zoals de Vlaamse Slotenmakers Unie, om dan te finaliseren via de gebruikelijke wegen met de Inspectie van financiën en de ministerraad.

Het klopt dat er bij bepaalde taxatiebureaus nog altijd vertraging is bij de uitbetaling, zoals in Namen, Brussel-Nederlands en Eupen. Op de meeste andere plaatsen wordt de betalingstermijn van drie maanden wel relatief gerespecteerd. We hebben een overzicht gemaakt van de kostenstaten voor slotenmakers die ouder zijn dan drie maanden die nog openstaan in de boekhoudapplicatie. Het gaat in totaal om 33 facturen voor een bedrag 5.616,09 euro. Ik ben mij ervan bewust dat de procedures voor de behandeling van de kostenstaten die de afgelopen twee jaar zijn ingevoerd, in sommige gevallen nog tot vertragingen leiden. Om de situatie te verbeteren, is er in de eerste plaats extra personeel aangeworven.

De regelgeving wordt momenteel dispaat en diffuus toegepast. Men hanteert verschillende regels. Het taxatiebureau van Antwerpen werkt bijvoorbeeld anders dan het taxatiebureau van Limburg. Dat willen we nu op dezelfde leest schoeien. Dit vergt uiteraard wat tijd, maar intussen voorzien we wel een in nieuwe applicatie, Just Invoice. Deze applicatie werd in nauwe samenwerking met het werkveld ontwikkeld. De bedoeling is om een zo eenvoudig en efficiënt mogelijk systeem te hebben voor de indiening en verwerking van de kostenstaat voor de zogenaamde prestatieverleners van Justitie, waar slotenmakers onder vallen.

De taxatiebureaus die gestart zijn op 1 januari 2020 hebben namelijk geen documentmanagementsysteem. Alle correspondentie verloopt via e-mails. E-mail is absoluut niet geschikt als opvolgtool. Ieder van ons kent de frustratie wel van na een paar uur vergadering een volle mailbox te ontdekken. Bij de gerechtskosten gaat het om meer dan 200.000 documenten op jaarbasis. Er was dus nood aan een applicatie die als doel heeft om de ingave van documenten te stroomlijnen. De applicatie zal dienen als beheerstool voor de medewerkers van de taxatiebureaus. De applicatie werd de voorbije weken succesvol getest door een aantal taxatiebureaus die als piloot fungeerden. In de loop van de komende weken zullen we de applicatie

ontsluiten via Just On Web, zodat de prestatieverlener van Justitie eenvoudig de kostenstaten kan indienen en ook een overzicht zal hebben van de status van zijn of haar ingediende dossiers.

Er is nog altijd een historische betalingsachterstand bij gerechtsdeskundigen. In het algemeen wordt slechts 30 % binnen de 30 dagen betaald. Door de invoering van de applicatie willen we stapsgewijs en op significante wijze de betalingsachterstand terugdringen. Iedereen moet stipt de betaling ontvangen, of het nu een gerechtsdeskundige is in strafzaken, een vertaler of een slotenmaker. Ook dat is een niet te verwaarlozen element voor een geloofwaardige Justitie.

12.03 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, u werkt aan een KB om de vergoedingen te laten stijgen. Het is belangrijk dat de mensen die voor Justitie werken, niet alleen slotenmakers, maar ook vertalers, tolken, psychiaters en deskundigen, tijdig en correct betaald worden, om Justitie beter te kunnen laten werken. Zij maken allemaal een belangrijk onderdeel uit van de hele keten van Justitie. De betalingsachterstand is een al lang gekend fenomeen. Hopelijk is de app een stapje in de goede richting om alles toch wat efficiënter, uniformer en sneller te laten gaan, zodat er toch nog mensen worden gevonden om voor Justitie te werken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.48 uur.

La réunion publique de commission est levée à 15 h 48.